

Naše vozne navade v poletni sezoni

Poudarki:

- več kot polovica voznikov in voznic poleti vozi (tudi) v natikačih
- vsakemu šestemu vozniku se je na meji že zgodilo, da je imel v vozilu potnika brez veljavnih dokumentov
- vsak deseti voznik, ki vsaj občasno vozi na strehi tovor (npr. kolesa, strešni kovček) je s tem tovorom že zadel ob nadstrešek, nadvoz, veje drevesa ...
- več kot tretjina voznic in voznikov vozi tako dolgo, da zasveti lučka za gorivo
- okrog desetina staršev otrokom med daljšimi vožnjami dovoli, da gredo iz svojega sedeža

Končalo se je šolsko leto in že so tu počitnice in dopusti, z njimi pa so povezane tudi daljše vožnje z družino v avtomobilu. V AMZS smo v juniju 2014 izvedli anketo v kateri smo postavili nekaj vprašanj glede potovalnih navad slovenskih voznikov.

Sodelovalo je 662 udeležencev. Nekoliko več kot polovica (54 %) je bilo moških in nekaj manj kot polovica (46 %) žensk. Rezultati raziskave so razvrščeni v 7 skupin, od aktivnosti pred potovanjem, priprave dokumentov in prtljage, do obutve med vožnjo, načina vožnje, obnašanja v zastojih in težav s parkiranjem.

Pred odhodom

Odgovori kažejo, da pred odhodom večina (81 %) voznikov preveri, kakšno bo na poti vreme, večina (87 %) jih meni, da pozna omejitve v državi, v katero gredo, nekoliko manj (52 %) pa se jih pred potjo pozanima glede aktualnih cen goriva v državi, kamor gredo. Poznavanje aktualnih cen goriva je pomembno predvsem takrat, ko smo v tranzitu in ga lahko natočimo v eni ali drugi državi. V večini evropskih držav so cene goriv na avtocestnih črpalkah višje kot na lokalnih cestah ali v naseljih in to je dobro pred potovanjem vedeti.

Dokumenti

Večina voznikov (78 %) trdi, da imajo v avtomobilu zeleno karto. Približno šestini (18 %) se je že zgodilo, da je bil nekdo v avtu brez dokumentov ali pa niso imeli dokumentov za avto - in so to ugotovili šele ob prestopu meje. Približno desetina (9 %) voznikov poroča tudi o tem, da so že imeli sitnosti, ker niso evrov zamenjali v valuto države, v katero so potovali, še pred prestopom meje.

Prtljaga

Polovica (49 %) voznikov poroča, da pred daljšo potjo zlagajo prtljago v avtomobil na dan odhoda, polovica (49 %) pa to naredi dan prej. Nekaj več kot polovica voznikov (58 %) poroča, da med vožnjo na dopust (zaradi preobilice stvari) vozijo prtljago tudi v kabini, 14 % pa, da imajo stvari, ki jih potrebujejo med postankom, pogosto založene na dnu prtljažnika.

Dobra tretjina (39 %) voznikov občasno potuje tudi s tovorom na strehi (npr. potovalni kovček, kolesa ...); 11 % od teh se je že zgodilo, da so med vožnjo pozabili na tovor na strehi in zadeli ob nadstrešek, nadvoz ali pa so se zapletli v veje drevesa; to se lahko zgodi prav med parkiranjem, ob prihodu na cilj, ko mislimo, da je vožnja že končana.

Obutev

Več kot polovica voznikov (58 %) poroča, da poleti vozi tudi v natikačih; med temi, ki vozijo tudi v natikačih, je enak delež moških kot žensk.

Vožnja

Več kot polovica voznikov (57 %) se z družino na daljšo vožnjo odpravi zgodaj zjutraj, kar 14 % pa tudi zvečer ali ponoči. Rezultati kažejo, da imamo med daljšimi vožnjami različna pričakovanja glede počitkov: približno tretjina (35 %) udeležencev poroča, da skušajo število počitkov čim bolj omejiti; v tej tretjini voznikov je več moških (60 %) kot žensk (40 %), kar morda kaže na to, da so voznice bolj umirjene in bolj pripravljene ugoditi željam potnikov, ko je v avtomobilu družina, pred njimi pa dopust.

Otroci med daljšimi vožnjami najpogosteje vsaj del poti prespijo (83 %), ali pa se med vožnjo igrajo z igračkami (56 %), telefonom ali tablico (54 %), jedo in pijejo (48 %) in se dolgočasijo (46 %). Kar 11 % staršev otroku med daljšo vožnjo dovoli, da zapusti svoj sedež.

Nekaj več kot tretjina voznikov in voznic (39 %) ima navado voziti tako dolgo, da zasveti lučka za gorivo, kar se lahko izkaže za veliko težavo, če vozilo obstane v zastoju na avtocesti ali pa takrat, ko je bencinska črpalka, kjer voznik namerava ustaviti, zaprta.

Nikakor ne gre zanemariti sonca, saj kar 19 % voznikov poroča, da jih je med potjo v avtomobilu že opeklo.

Zastoji

Tretjina (33 %) voznic in voznikov se odpravi na pot v času pričetka množičnih dopustov, dve tretjini (64 %) pa poroča, da so že obtičali v večurnem zastoju na avtocesti. Večina voznikov (74 %) tudi v tujini spremlja obvestila o stanju na cesti, s seboj pa imajo pijačo (94 %) in hrano (85 %).

Parkiranje

Približno polovica vozníc in voznikov (44 %) poroča, da v tujini, če je le mogoče, poiščejo varovano parkirišče, približno četrtina (27 %) parkira, kjer pač najdejo prostor ali pa tako, da imajo avto na očeh (24 %). Kar vsak peti voznik (21 %) poroča, da so mu v avto že vlomili.

Mnenje AMZS

V splošnem opažamo, da se navade slovenskih vozníc in voznikov spreminjajo. Kot prvo se na daljše poti odpravljajo bolj pripravljeni. Izkoristijo informacije, ki so jim na voljo tako o trenutnem stanju na cestah, kot tudi o samih državah, kamor potujejo. S seboj v avtomobilu imajo tudi pijačo in hrano, kar je še posebej pomembno, ko so v avtomobilu otroci.

Zelo zaskrbljujoče je, da kar 11 % vozníc in voznikov otroku med daljšo vožnjo dovoli zapustiti sedež. Večinoma takšno dejanje spremlja misel »eh, kaj se pa lahko zgodi, saj vozimo naravnost po avtocesti«. Pozabljajo, da ni potrebno, da je vzrok za nesrečo v njih samih, temveč temu botrujejo drugi dejavniki v prometu, ki pa so v večini primerov nepredvidljivi. Če je otrok v sedežu nemiren, se ga poskusi pomiriti drugače, ali pa se mu privoščí krajši postanek z osvežitvijo.

Glede najpogostejših napak velja izpostaviti vožnjo v natikačih. Zveni zelo nedolžno, vendar se v nepričakovani situaciji, ko je potrebna hitra reakcija voznika, lahko izkaže za usodno. Pri normalni vožnji, ko se s stopalkami upravlja počasi in nadzorovano, ni težav. Ko pa je potreben hiter pritisk na zavoro, se pogosto zgodi, da se vrh natikača zatakne ravno za stopalko zavore in vozniku onemogoči pravočasen pritisk ter s tem zaviranje. Nevarna je tudi vožnja z bosimi nogami, ki je v nekaterih državah tudi prepovedana, saj je tako stopalo bolj izpostavljeno – primer: ko je potreben močan pritisk na stopalko zavore, ob pritisku nanjo voznik pride v stik z ostrim kamenčkom ali iglico. Zaradi refleksne reakcije bo sam pritisk zakasnen, ali pa moč pritiska zmanjšana, kar pa lahko bistveno vpliva na razplet situacije. V Sloveniji to v zakonu ni posebej opredeljeno, vseeno pa 1. odstavek 35. člena ZPrCP veleva: »Voznik in učitelj vožnje med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševale njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila.« Končna presoja je prepuščena policistu.

Težavna je lahko tudi prtljaga v potniški kabini. Ta lahko namreč v primeru nezgode čisto po nepotrebem poškoduje potnike, pogosto pa se pripeti tudi, da kakšen kos prtljage, kljub temu, da je sam po sebi popolnoma nenevaren (npr. žogica ali teniški lopar pod sedežem ...), ob nenadnem premiku vozila zaide pod voznikove noge in mu onemogoči upravljanje vozila.

Več nasvetov za varno pot z avtomobilom je dosegljivih na naši spletni strani, na naslovu: www.amzs.si/z_avtom_na_pocitnice

